

ת"פ 59557/12 - מדינת ישראל נגד חיים מטרני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 18-12-59557 מדינת ישראל נ' מטרני

בפני כבוד השופט ג'ויה סקפה שפירא
בעвинן: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ח'ים מטרני

הנאשם

ב"כ המואשימה: עו"ד שירה גרין

ב"כ הנאשם: עו"ד יצחק בם

遮ר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודהתו בעובדות כתוב האישום, בעבירות גנבה, זיופ ושימוש במסמך מזויף.

הנאשם היה בן זוגה של המתלוונת במשך כמספר שנים ולהם ילדה משותפת. בסוף שנת 2015 נטל הנאשם מביתם המשותף, ללא הסכמת המתלוונת, שני פנקסים מהחאות של המתלוונת. במהלך החודשים דצמבר 2015 עד יולי 2016 זיף הנאשם 26 מהחאות מתוך הפנקסים שגנבו, כתוב עליהם את הסכומים ושמות המוטבים וחתם את שמה של המתלוונת. באמצעות המחאות שזיף שילם הנאשם תשלוםים שונים, העביר כספים אחרים ומehr כספים עבור עצמו. הסכום הכולל של המחאות שזיף הנאשם הוא 139,688 ₪.

לאחר שהמתלוונת גילתה את דבר מעשיו של הנאשם, היא ניסתה לבטל את המחאות, אך הדבר לא עלה בידה. כתוצאה לכך אף ננקטו נגדה הליכי הוצאה לפועל.

2. תסוקיר שירות מבנן מיום 10.12.19 מלמד כי הנאשם בן 53, רווק ואב לילדה, עובד חלקיים בדפוס. אמו נפטרה והוא אינו בקשר עם אביו. הנאשם סיים לימודי הנדסאות ושירת בצה"ל שירות מלא בחובה ובקבוע. לאחר שחרורו עבד במשך שנים ארוכות במפעל והש亏ע בכך את כל מרציו, גם על חשבון חייו האישיים. בשל המחיר האישי הכבד ששילם על כך ובשל חוסר שביעות רצונו מהשכר עזב הנאשם את העבודה, החל להש亏ע בזוגיות ואז הכיר את המתלוונת. הנאשם חוווה משורר נפשי בשל מחלה בה לקה ובשל פטירת אמו, אך הצליח להתגבר עליו. בהמשך הקים עסק עצמאי, ובשל הקושי לגייס לקוחות, נטל הלוואות בשוק האפור ונקלע לחובות שבהם לא עמד. על רקע זה ביצעו העבירות. בשנת 2016 נסגר העסק של הנאשם והוא החל לעבוד באופן לא סדיר במקום אחר.

המערכת הזוגית עם המתלוונת הייתה יציבה והם גידלו במשך שנים רבות בתם המשותפת ואת ילדיה של המתלוונת מנישואין קודמים. הנאשם והמתלוונת נפרדו על רקע ביצוע העבירות, אך לדברי, עד היום הוא ממשיר לעזר לה, מתוך רצון לפצות אותה על מעשיו.

לנאמים אין עבר פלילי ובפני שירות המבחן הוא לוקח אחריות מלאה על העבירות, שבוצעו מתוך מצוקה כלכלית, ועל רקע תחושה של העדר תמיכה משפחתית. הוא מכיר בנסיבות שבמעשיו ובפגיעה במתלוונת וחש כלפי אמפתיה.

שירות המבחן התרשם כי לאורך השנים תפקד הנאשם באופן תקין, וכי בבסיסו הוא בעל ערכים תקינים ועמדות חברתיות חיוביות. הוא נמצא בהליך قضית רגיל, אך מבטא רצון להסדרת התנהלותו הכלכלית ופועל כiom בצוותה יותר אקטיבית לשם כך. הנאשם הוא בעל יכולת ליצור קשר ומסוגל להיעזר בשיח טיפול. עם זאת הוא מתמודד עם תחושת בדידות ודימוי עצמי נמוך מאז ילדותו, ולמרות שעשו מאמצים לתקן, מוצא לעיתים פתרונות שעוקפים את הבעה ולא מתמודדים עמה, זאת מתוך קושי לחוות כישלון ומתוך צורך לפצות את עצמו.

שירות המבחן המליץ על שילובו של הנאשם בטיפול ייעודי בתחום עבירות המרימה, ולפיכך הומלץ לגזoor עליו מסר בעבודות שירות לצד צו מבנן למשך שנה ומاسر על תנאי.

3. בהסכמה המאשימה, שניתנה, לדבריה, מתוך רצון לחסוך בזמן, התבקשה לאחר הכרעת הדין חוות דעת של הממונה על עבודות השירות בעניינו של הנאשם. חוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 9.12.19 מלמדת כי הנאשם כשיר לר Zusot עונש זה.

4. המתלוונת הגישה הצהרת נפגעת עבירה, במסגרתה פירטה כי בעקבות העבירות נדרשה תשלום 100,000 ₪ לבנק, ליטול הלואאה על סך 80,000 ₪ מבנק אחר, תשלום 10,000 ₪ ליציג משפטי מול הבנק, נאלצה להתמודד עם המחאות בשווי 90,000 ₪ שהוגשו להוצאה לפועל, ונאלצה לשכור לשם כך יציג משפטי בסכום של 7,000 ₪ ולשלם ערבות בסך 2,700 ₪ לצורך ביטול צו עיקוב יציאה מן הארץ שהוצאה נגדה במסגרת הליכי ההוצאה לפועל. עוד צינה המתלוונת הוצאות ונזקים נוספים שנגרמו לה, כגון הפסד בשל אי מכירת דירה והוצאות יציג משפטי בהיליך גירושין, צינה כי נגרמו לה גם נזקים נפשיים עצומים עקב המעשים וגירושי הבזק שבאו בעקבותיהם, בשל הצורך למכור בדירות בית שבנהה יחד עם הנאשם, הקשי להתמודד עם ההליכים המשפטיים שננקטו נגדה על לא עול בכפה ועם גובים של השוק האפור, שהגינו לביתה באישון לילה והטרידו אותה בטלפון ובדואר. המתלוונת תיארה כי אדם אמיד ומכובד, נטול כל חובות, הפכה לאדם שנפל מלהיות לקוחות בבנק, הדבר גرم לה לבושה הרבה ולפחד, רכבה עוקל, הוצאה נגדה צו עיקוב יציאה מן הארץ ושםה הוכתם לעד. המתלוונת צינה כי מעולם לא קיבלה מזנות מהנאשם וכי כל צרכיה של בתם המשותפת ממומנים על ידה.

5. המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם שבין שישה לחמשה- עשר חודשים מאסר בפועל, ולגゾור על הנאשם עונש של מספר חדש מאסר בפועל הנמצא בחלק העליון של השלישיון של המתחם וכן מאסר על תנאי ופייצוי למתלוונת. ב"כ המאשימה הדגישה את חומרת מעשיו של הנאשם, את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהם, את הנזקים שנגרמו למתלוונת וביקשה כי ינתן ביטוי לריבוי מעשי העבירה, גם שמדובר באירוע אחד.

. 6. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין מספר חדש מאשר בעבודות שירות לשנים - עשר חדש מאשר בפועל, ביקש לאמצץ את המלצת שירות המבחן ולגוזר על הנאשם עונש המצו' בתחום המתחם, אף לחרוג ממנו מעט לפחות לנוכח סיכון השיקום. ב"כ הנאשם הדגיש את נטילת האחריות של הנאשם על המעשים עוד משלב חקירתו במשטרה, ביקש להתחשב במצבו הנפשי של הנאשם בעברו הנקוי ובחלוף הזמן מאז הגשת התלונה ועד להגשת כתוב האישום.

. 7. מטעם ההגנה הוגש סיכום אשפוז פסיכיאטרי של הנאשם מחודש דצמבר 2015, בו תוארה, מפיו של הנאשם, הסתמכותו הכלכלית עם השוק האפור, שהובילה לכך שהמתלוננת ביקשה ממנו לעזוב את הבית, בשל החשש לילדיה. בעקבות אלה לכה הנאשם במצב רוח דיכאוני ובמחשבות אובדן, ואושפז בהסכמתו. במהלך אשפוז קצר, שככל טיפול רפואי, מצבו השתפר והוא שוחרר על פי בקשתו. הנאשם נחקר על אשפוזו על ידי המאשימים, השיב כי חוקר המשטרה ייעץ לו לפנות לאשפוז פסיכיאטרי, אך שלא את הטענה כי הוא ביקש להתאשפז על מנת להתחמק ממעצר.

. 8. מטעם ההגנה הוגש גם הודיעותיהם במשטרה של הנאשם ושל המתלוננת, מהם עולה כי כבר בעת מסירת ההודעה במשטרה הנאשם הודה שגבג מהמתלוננת המחאות, אך טען כי לkeh שמוונה עד עשר המהאות בלבד, בסכום של כ- 8,000 ₪.

המתלוננת, שמסרה הודעה באותו היום, הגישה תלונה על גיבבה וזיוף המחאותיה, והעלתה חשד שהנאשם הוא שעשה זאת, בשל החובות שבח לשוק האפור.

. 9. הנאשם העיד במסגרת פרשת העונש וטייר כי באופן מעשי הוא מקיים משמרות משותפת עם המתלוננת על בתם, אשר מבלה בביתו לעיתים קרובות, אף מעבר למה שנקבע בהסדרי הראייה, כי הוא משלם על הצהרון שבו שואה הילדה ושילם על מכשיר השמיעה שנזקקה לו. עוד טען הנאשם בעדותו כי הוא יzem את התלונה למשטרה ושלל כי הייתה זו מנהלת הבנק, כפי שטען ב"כ המאשימים.

. 10. הנאשם אף הגיע מכתב ובו כתב כי לאורך כל השנים היה דוגמה ליוירה, אמינות והגינות, טען כי אנשים שעשו עumm עסקים סמכו עליו והוא אף נהג לסייע אחרים על חשבון צרכיו האישיים שלעתים נפגעו כתוצאה מכך. לדבריו, כשהכיר את המתלוננת חלה במחלה קשה שכמעט קיפדה את חייו, וההיכרות עמה ולידת בתם המשותפת היו ראשיתה של תקופה טוביה בחיו, שבה הוא שימש גם דמות אב לילדה של המתלוננת מנישואין קדומים. הנאשם הביע צער על פתיחת העסק וטייר כי השנים הראשונות של העסק היו קשות והוא נזקק כל העת לאשראי, שאוותם קיבל מبنאים וגם מהלוואות המתלוננת עצמה. הוא הסתבר גם בעקבות הלוואות בשוק האפור והוא ומשפחהם ספגו איומים ממשמעותיים בשל כך. על רקע זה, כשהרגיש שכלו כל הקיצין, ביצע את העבירות. לדבריו, הוא חשב שהמתלוננת הייתה אישה אמידה, לא תשימ לב, שכן הוא בעצם גם ניהל את חשבונותיה. כשפשת רג' בואפן סופי הוא חוווה טראומה نفسית, הוא והמתלוננת נפרדו, דבר ביצוע העבירות התגלה והוא לkeh את המתלוננת מיזמתו להגיש תלונה במשטרה. לדבריו, הוא חש תהות אשמה גדולה וניסה לפצות את המתלוננת בדרך של עזרה עם הילדים ובניהול הבית. הנאשם טען כי אחותם ואחותה של המתלוננת שילמו לבנאים כדי לحلץ את המתלוננת מהצרה וכי גם הוא סייע מעט. עוד הוסיף הנאשם כי שנפרדו מצבו הנפשי היה כה קשה עד כי הסכים לחתום על

כל מה שהמתלוננת ביקשה. הנאשם טען כי שילם על חלק מההמחאות הגנובות וכן שילם למATALONGNT בתשלומים את הסכום שנדרש לצורך ביטול צו עיתוב יצאה מהארץ.

בדברו האחרון בבית המשפט אמר הנאשם כי הוא מצטער על מה שעשה, כי רוצה לשקם את עצמו ולהפסיק הלאה.

מתחם העונש ההולם

11. הערכים המוגנים באמצעות העבירות שביצעה הנאשם הם שמירה על קניינו של אדם והגנה על מעמדן של המוחאות באמצעות בטוח ואמין. העובדה שקרובן העבירה הייתה בת זוגו של הנאשם היה בה כדי לפגוע גם במערכת היחסים המשפחתית, באמון המוחלט שאמור לשורר בין בני זוג ובתחושת הביטחון האישית בטור התא המשפחתית.

12. הנאשם ביצע את העבירות לאורך תקופה ארוכה בת שווה חודשים, על רקע קשיים כלכליים אליו נקלע, והן הצריכו מידה של תכנון ותחוקם. העבירות התאפשרו לנוכח הגישה שהיתה לנאים למסמכתה האישית של המתלוננת, בהיותם בני זוג, ועל רקע הגישה שניתנה לו על ידי המתלוננת לחשבונות הבנק שלה, על מנת שיוכל לסייע לה בניהול עניינה הכספיים.

13. סכומי הכספי שקיבל הנאשם במרמה באמצעות המוחאות המזויפות הם גבוהים מאד, כ- 140,000 ₪, שמתוכם החזר הנאשם חלק צעום בלבד, של כ- 3,600 ₪. אין מקום לשקל את טענת המאשימה כי הנאשם פיזר, או "יתכן" שפיזר המוחאות נוספות להוגשו לפירעון מעבר לאלה שמצוינות בכתב האישום, שכן טענה זו חורגת מהמסגרת העובדתית המוסכמת שבין הצדדים, כפי שבאה לביטוי בעבודות כתב האישום המתוקן.

14. הנזקים שנגרמו למATALONGNT בעקבות העבירות הם קשים. מעבר לפגיעה הכלכלית, היה במעשהיו של הנאשם כדי לפגוע גם בשמה הטוב, בשלות חייה ולמוטט את יכולתה לתת אמון לבן זוג. המתלוננת הושפלה והפכה לאדם הנרדף על ידי נשים.

15. מובן כי במסגרת גזר הדין יש מקום לפסק פיצוי לנפגעת העבירה, גם בשל הנזקים הממוניים שנגרמו לה וגם בשל עוגמת הנפש, הבושה, ה挫辱 והאיימה שהיו מנת חלקה בעקבות ביצוע העבירות וגילוין. עם זאת, מובן כי במסגרת גזר הדין לא ניתן לשקל ולקבע פיצוי על נזקים והוצאות עקיפים שעליהם התייחסה בהצהרת נפגעת העבירה, כגון הוצאות הייצוג בהליך הירושין או מס השבח שנאלצה לשלם בעקבות מכירת הבית. גם אם אלה קשורים באופן עקיף למעשהיו של הנאשם, הם אינם נכללים בתחום המסגרת העובדתית שהוסכמה על הצדדים.

16. לאחר גילוי העבירות הנאשם אושפז למשך ימים ספורים בשל מצב רוח דכאוני. מתוך סיכון האשפוז ניתן ללמידה כי אין מדובר במצב נפשי המקום קרובה לסיג' לאחריות פלילתית, ומצבו הנפשי של הנאשם אינו מהווה שיקול לכאן ואהו בקביעת מתחם העונש ההולם, מה גם שתיאור המצב הנפשי המדורדר מתייחס למועד גילוי העבירות ולא למועד ביצוען.

17. עיון בפסקה מלמד כי במקרים דומים נגזרו עונשים שככלו רכיב מהותי של מאסר בפועל. ראו למשל רע"פ 2224/11 **חיזיה נ' מדינת ישראל** (פורסם ב번호 22.3.11; ת"פ (נת') 32880-11-11 **מדינת ישראל נ' מסיקה** (פורסם ב번호 25.11.12) ופסק הדין בערעור עלייו, עפ"ג (מרכז) 12105-01-13 **מסיקה נ' מדינת ישראל** (פורסם ב번호 10.3.13); עפ"ג (ת"א) 40196-12-13 **וואשדי נ' מדינת ישראל** (פורסם ב번호 23.1.14) והחלטת בית המשפט העליון בבקשת רשות הערעור עלייו בע"פ 2374/14 **וואשדי נ' מדינת ישראל** (פורסם ב번호 25.2.15); עפ"ג (ח'י) 42389-02-17 **שחادة נ' מדינת ישראל** (פורסם ב번호 6.4.17)

בע"פ (מרכז) 6785-04-10 **קצרי נ' מדינת ישראל** (פורסם ב번호 2.6.10) אמנם נדון אדם שזיף המחאות של בת הזוג והשתמש בהן לעונש של ארבעה חודשים מאסר בעבודות שירות, ואולם באותו מקרה נפגעת העבירה לא הייתה בת הזוג, אלא בעל חוב של הנאשם, שלו נמסרו המחאות בניסיון לדוחות את מועד פירעון החוב, בהתאם, השלכות ביצעו העבירות ונזקיהן היו שונים.

18. לנוכח האמור לעיל, בשים לב לריבוי המעשים, משך הזמן שלاورכו בוצעו והנזק שנגרם, והגמ' שאני סבורה כי מתחם העונש הולם גבוה במעט מזה שהציגה המאשימה, לא אחמיר עם הנאשם מעבר לעמדת המאשימה ואמאץ את המתחם שהציגה: בין שיש לה חמישה- עשר חודשים מאסר בפועל לצד רכיב ענישה נלווה. נסיבות ביצוע העבירות והנזקים שנגרמו, אינם אפשריים לכלול בתחום המתחם עונש של מאסר בעבודות שירות, והעובדה כי התקבשה בעניינו של הנאשם חוות דעת הממונה על עבודות השירות, לא הייתה אמורה ליצור אצל כל ציפיה, שכן הזמנת חוות הדעת התבבסה על הסכמה מסוימת של המאשימה, ולא מתוך כך שנשקל עונש זה על ידי בית המשפט.

העונש המתאים לנאשם

19. שקלתי לזכות הנאשם את הودאותו במינויו לו בכתב האישום ללא שהובטח לו דבר ואת קבלת האחריות המלאה על מעשיו, מתוך הכרה בפסול שבהתנהלותו.

בנוסף שקלתי לקולא את עברו הנקי של הנאשם ואת התרומות השירות המבחן כי הוא בעל מערכת ערכים תקינה בסיסה, ומסוגל לתפקוד נורמלי. נתונים אלה מצמצמים את הצורך לשקל שיקולי הרתעה אישית.

20. בבחינת המאיצים שערק הנאשם למזער את נזקי העבירה, קשה לקבל את הטענה כי הנאשם הוא שיזם את הגשת התלונה במשפטה, אשר אינה נתמכת על ידי הודעות הנאשם והמתלוננת שהוגשו לתייק. אמן הוודעותיהם של השניים נמסרו באותו תאריך, ואולם בהודעתה המתלוננת רק העלה חשד שהנאשם הוא שגנב את המחאות, שכן ידעה שהסתבר בשוק האפור. המתלוננת נשאלת באופן מפורש האם הנאשם אמר לה שלקח את המחאות ללא ידיעתה והשתמש בהן והיא השיבה בשלילה.

על פי טיעוני המאשימה, עד כה הנאשם השיב למතלוננת סך של כ- 3,600 ש"ל בלבד מתוך הסכומים שהתקבלו במרמה. מעבר להצהרות כליליות של הנאשם, לא הובאו ראיות קונקרטיות מטעם ההגנה לכך שהוחזו סכומים גבוהים יותר, ומובן כי אין מקום להתייחס לעובדה כי הנאשם השקיע כספים לצרכים שונים של בתו כל השבה, שכן אין מדובר בפיצוי המתלוננת, אלא במילוי חובותיו CAB.

21. דבר ביצוע העבירות הtagלה בראשית שנת 2016, ובחקירתו של הנאשם במשטרה ביום 1.1.16 הוא הודה בගניבת פנקסי התחזוקה ובזיהוף חלק מהן. אף על פי כן, כתב האישום הוגש בחלוּפ' כשלוש שנים מבלי שהוציא הסבר המניח את הדעת לשינוי בהגשתו. שינוי זה מצדיק הקלה עם הנאשם.

22. משקל מסוים לקולא ניתן לעובדה כי הנאשם הוא דמות משמעותית בחייה של בתו, ולפגיעה שעשויה להיגרם לה אם ייכלא הנאשם.

23. הנאשם ביצע את העבירות מתוך מודעות מלאה למשמעותו, ולא מתוך התמכרות או בהשפעת מחלת או ליקוי מהם סביר. משכך, גם שירות המבחן הציע לנายนם להיעזר בקשר טיפולו וה הנאשם הביע הסכמתו לכך, אין מקום לחrigerה לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום.

24. לנוכח האמור לעיל יש לגוזר על הנאשם עונש המצוי בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם, סמור לתחתית המתחם. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שבעה חודשים מאסר בפועל. הנאשם יתאים כnisתו למאסר עם ענף אבחן ומינוי של שירות בתי הסוהר בטלפון 08-9787336 או 08-9787377. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב ביום 29.3.20 עד השעה 9:00 במתבן המעצר בכלא ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

ב. שישה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירה מסווג פשע לפי פרק י"א לחוק העונשין התשל"ז-1977.

ג. שלושה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירה מסווג עונן לפי פרק י"א לחוק העונשין התשל"ז-1977 למעט עבירה לפי סעיף 413 לחוק.

ד. פיצוי למתלוננת, עדת תביעה 7 בכתב האישום, בסך 140,000 ₪. הפיצוי ישולם בעשרה תשלום חודשיים שווים ורכופים, הראשון עד ליום 1.3.20 והבאים עד ל- 1 בכל חודש עוקב. לא ישולם אייזה מההתשלומים במועדו תעמוד מלוא יתרת הפיצוי לפירעון מיד.

25. המזכירות תעבור העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

26. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים במשך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט"ו שבט תש"פ, 10 פברואר 2020, בנסיבות הצדדים.